SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 16. oktobra 2008 *

V zadevi C-313/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (Španija) z odločbo z dne 26. junija 2007, ki je prispela na Sodišče 5. julija 2007, v postopku

Kirtruna SL,

Elisa Vigano

proti

Red Elite de Electrodomésticos SA,

Cristini Delgado Fernández de Heredia,

* Jezik postopka: španščina.

Sergiu Sabiniju Celiu,

Miguelu Olivánu Basconesu, kot stečajnim upraviteljem družbe Red Elite de Electrodomésticos SA**,**

Electro Calvet SA,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász, J. Malenovský (poročevalec) in T. von Danwitz, sodniki,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Kirtruna SL J. O. Miret Corretgé, odvetnik,

– za E. Vigano M. Morales Sabalete, odvetnik, in C. Garcia Girbés, procuradora,

– za Red Elite de Electrodomésticos SA A. Carreño León, odvetnik, in M. Pradera Rivero, procuradora,

– za Tesorería General de la Seguridad Social M. Alcaraz G[a] de la Barrera, zastopnik,

– za špansko vlado M. Muñoz Pérez, zastopnik,

– za Komisijo Evropskih skupnosti J. Enegren in R. Vidal Puig, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 3 in 5 Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, str. 16).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka za izpraznitev poslovnih prostorov v mestu Sitges, blizu Barcelone, ki sta ga sprožili družba Kirtruna SL (v nadaljevanju: Kirtruna) in ga. Elisa Vigano, lastnici in najemodajalki teh prostorov, zoper družbo Red Elite de Electrodomésticos SA (v nadaljevanju: Red Elite de Electrodomésticos), njune stečajne upravitelje in družbo Electro Calvet SA (v nadaljevanju: Electro Calvet).

Pravni okvir

Ureditev Skupnosti

3 Tretja uvodna izjava Direktive 2001/23 določa, „[d]a je treba predvideti varovanje delavcev v primeru, ko se spremeni delodajalec, in zlasti zagotoviti, da se njihove pravice ohranijo“.

4 Člen 1(1)(a) te direktive določa:

„(a) Ta direktiva se uporablja za vsak prenos podjetja, obrata ali dela podjetja ali obrata na drugega delodajalca, ki je posledica pogodbenega prenosa ali združitve.“

5 Člen 2 Direktive 2001/23 določa:

„1. V tej direktivi:

(a) je ‚odsvojitelj‘ vsaka fizična ali pravna oseba, ki zaradi prenosa v smislu člena 1(1) preneha biti delodajalec v podjetju, obratu ali delu podjetja ali obrata;

(b) je ‚pridobitelj‘ vsaka fizična ali pravna oseba, ki zaradi prenosa v smislu člena 1(1) postane delodajalec v podjetju, obratu ali delu podjetja ali obrata;

[…]

2. Ta direktiva ne vpliva na nacionalno zakonodajo glede opredelitve pojma pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja.

[…]“

6 Člen 3 te direktive določa:

„1. Pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa obstoječe pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, se na podlagi takega prenosa prenesejo na pridobitelja.

[…]“

7 Člen 4(1) te direktive določa:

„Prenos podjetja, obrata ali dela podjetja ali obrata sam po sebi odsvojitelju ali pridobitelju ne daje podlage za odpuščanje. Ta določba ne preprečuje morebitnega odpuščanja iz ekonomskih, tehničnih ali organizacijskih razlogov, zaradi katerih so potrebne kadrovske spremembe.“

8 Člen 5 Direktive 2001/23 določa:

„1. Če države članice ne določijo drugače, se člena 3 in 4 ne uporabljata za prenos podjetja, obrata ali dela podjetja ali obrata, če je odsvojitelj v stečajnem ali temu podobnem postopku zaradi plačilne nesposobnosti, ki je bil začet z namenom likvidacije premoženja odsvojitelja in je pod nadzorom pristojnega organa oblasti (ki je lahko tudi stečajni upravitelj, ki ga je pooblastil pristojni organ oblasti).

2. Kadar se člena 3 in 4 uporabljata za prenos v postopkih plačilne nesposobnosti (ne glede na to, ali je bil postopek sprožen z namenom likvidacije premoženja odsvojitelja) in pod pogojem, da postopek nadzira pristojni organ oblasti (ki je lahko tudi stečajni upravitelj po določbah nacionalne zakonodaje), lahko država članica določi, da:

(a) se dolgovi odsvojitelja na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, ki so zapadli v plačilo pred prenosom ali pred začetkom postopka za primer plačilne nesposobnost, ne glede na člen 3(1) ne prenesejo na pridobitelja, pod pogojem, da je ta postopek v skladu z nacionalno zakonodajo podlaga za varovanje, ki je najmanj tako, kakor je predvideno za situacije, na katere se nanaša Direktiva Sveta 80/987/EGS z dne 20. oktobra 1980 o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca [UL L 283, str. 23]

[…]“

Nacionalna ureditev

9 Prenos podjetja ureja kraljeva zakonska uredba 1/1995 z dne 24. marca 1995 o potrditvi spremenjenega besedila zakona o delovnih razmerjih (Estatuto de los Trabajadores, BOE št. 75 z dne 29. marca 1995, str. 9654), v različici, ki izhaja iz zakona 12/2001 z dne 9. julija 2001 (BOE št. 164 z dne 10. julija 2001, str. 24890, v nadaljevanju: zakon o delovnih razmerjih).

10 Njen člen 44(1) določa:

„Prenos podjetja, delovnega centra ali samostojne proizvodne enote tega podjetja samo po sebi ne pomeni konca delovnega razmerja; novi delodajalec vstopi v pravice in obveznosti prejšnjega delodajalca glede zaposlitve in socialne varnosti, vključno z obveznostmi glede pokojnin, pod pogoji, ki jih določa posebna veljavna zakonodaja, in na splošno z vsemi obveznostmi na področju dodatne socialne varnosti, ki jih je nanj prenesel odsvojitelj.“

11 Vendar v skladu s členom 57a zakona o delovnih razmerjih v primeru stečajnih postopkov veljajo posebni pogoji, ki jih določa zakon 22/2003 z dne 9. julija 2003 (Ley Concursal, BOE št. 164 z dne 10. julija 2003, str. 26905, v nadaljevanju: Ley Concursal (zakon o stečajnem postopku)) v primerih kolektivne spremembe, prekinitve in prenehanja pogodb o zaposlitvi in pogodb o prenosu podjetja.

12 Ley Concursal določa dva mogoča izida v postopku zaradi plačilne nesposobnosti, in sicer dogovor ali likvidacijo. V likvidacijski fazi se uporabljata člena 148 in 149 tega zakona, ki določata drugačen pravni režim, glede na to, ali je bil načrt likvidacije izdelan in odobren.

13 Člen 149 Ley Concursal določa:

„1. Če ni bil odobren načrt za likvidacijo ali če morebiti nekatere točke s takim načrtom niso urejene, mora likvidacija potekati po teh pravilih:

Vse podružnice, obrati in druge proizvodne enote blaga ali storitev, ki pripadajo dolžniku, je treba prenesti kot celoto, razen če sodišče po poročilu stečajnega upravitelja odloči, da predhodna razdelitev ali ločen prenos celote ali dela elementov bolj ustreza interesom vseh upnikov. […]

2. Z vidika zaposlitve gre za prenos podjetja, ko prenos, naveden v prvem odstavku predhodne točke, vodi k ohranitvi identitete gospodarske enote kot celote organiziranih sredstev, ki služijo glavni ali postranski gospodarski dejavnosti. V tem primeru lahko sodišče odloči, da pridobitelj nima nobene obveznosti glede neporavnanih plač ali odpravnin, ki so bile dolgovane pred prenosom in ki jih pokrije Fondo de garantía salarial (garancijski sklad za plače) v skladu s členom 33 zakona o delovnih razmerjih. […]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

14 Red Elite de Electrodomésticos je gospodarsko podjetje, katerega glavna dejavnost je prodaja gospodinjskih aparatov. Pred postopkom v glavni stvari je imelo več kot 40 trgovin in je zaposlovalo več kot 400 oseb.

15 Leta 2005 je Red Elite de Electrodomésticos vložilo predlog za prostovoljni postopek zaradi plačilne nesposobnosti pri Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona. Čeprav je bilo predvidenih več izvedljivih načrtov in so bili upnikom predlagani dogovori, so jih slednji zavrnili.

16 Tako se je z odločbo z dne 12. junija 2006 začela likvidacijska faza.

17 Hkrati z začetkom likvidacijske faze je bilo s sklepom z dne 12. junija 2006 odločeno, da se dodeli nekatere trgovine in preostale obrate Red Elite de Electrodomésticos neposredno Electro Calvet, ki je vstopila v pogodbe za 127 zaposlenih in 27 obratov in se zavezala za ohranitev njihovih pogodb o zaposlitvi. V sklepu je bilo med drugim navedeno, da se likvidacija nanaša le na prenos aktive likvidirane družbe, ki je ostala odgovorna za vsakršno pasivo, in da so edine zakonske obveznosti Electro Calvet tiste, ki izhajajo iz prenosa pogodb o zaposlitvi, kot je določeno v členu 149 Ley Concursal. Končno je bila v skladu s tem sklepom dodelitev dela dejavnosti podjetja podrejena vzajemnemu spoštovanju morebitnih pravic najemodajalcev zadevnih obratov, v kombinaciji s pravicami, ki so bile s to določbo priznane Electro Calvet in tretjim, kar zadeva gospodarsko dejavnost.

18 Kirtruna in E. Vigano sta lastnici poslovnih prostorov v kraju Sitges blizu Barcelone, ki so bili oddani v najem Red Elite de Electrodomésticos, ki jih uporablja kot sedež ene od svojih trgovin. Ta trgovina je del proizvodne enote, ki je bila na podlagi zgoraj omenjenega sklepa z dne 12. junija 2006 prenesena na Electro Calvet, ki je prevzela prostore te trgovine.

19 Na podlagi tega sklepa sta Kirtruna in E. Vigano pri predložitvenem sodišču vložili zahtevo za izpraznitev zaradi nedovoljenega prenosa najemne pogodbe zoper Red Elite de Electrodomésticos, njene stečajne upravitelje in Electro Calvet. Trdita, da bi morali na podlagi najemne pogodbe dati soglasje za prenos najema in da ju nobena pravna določba ne zavezuje, da sprejmeta prenos na Electro Calvet.

20 S členom 32 zakona 29/1994 z dne 24. novembra 1994 o najemu mestnih površin (Ley de Arrendamientos Urbanos, BOE št. 282 z dne 25. novembra 1994, str. 36129) je bilo sicer uvedeno splošno pravilo, da lahko najemnik prenese najemno pogodbo poslovnega prostora, ne da bi bilo potrebno soglasje najemodajalca. Vendar je uporaba te določbe izrecno izključena za zadevne najemne pogodbe, ki določajo, da je za vsakršen prenos pogodbe potrebno soglasje najemodajalca in da ima v nasprotnem slednji možnost to pogodbo odpovedati.

21 Predložitveno sodišče je presodilo, da bo, če bo tej zahtevi za izpraznitev ugodeno, Electro Calvet zavezana prostore zapustiti in s tem prenesti svoje dejavnosti, kar bi lahko vodilo do prenehanja pogodb o zaposlitvi na škodo delavcev zadevne trgovine.

22 V zvezi s tem se predložitveno sodišče sprašuje o vplivu Direktive 2001/23 na prenos aktive med Red Elite de Electrodomésticos in Electro Calvet.

23 V teh okoliščinah je Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje postavilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba jamstvo, da pridobitelj, ki prevzame podjetje v stečajnem postopku ali proizvodno enoto podjetja, ne prevzame dolgov iz pogodb o zaposlitvi ali delovnih razmerij, kadar je v postopkih zaradi plačilne nesposobnosti zagotovljeno jamstvo vsaj enako jamstvu, določenemu v direktivah Skupnosti, razlagati tako, da velja edino in izključno za obveznosti, neposredno povezane s pogodbami o zaposlitvi ali delovnimi razmerji, ali pa bi bilo treba to jamstvo v smislu celovitega varstva pravic delavcev in ohranjanja zaposlitve razširiti na preostale pogodbe, ki se ne nanašajo strogo na delo, ampak kljub temu vplivajo na prostore, v katerih se odvija dejavnost delodajalca, ali določajo sredstva in instrumente proizvodnje, ki so nujni za kontinuiteto dejavnosti podjetja?

2. Ali lahko v tem smislu v zvezi z varstvom pravic delavcev sodnik, ki odloča v stečajnem postopku in je pooblaščen za prenos, podeli pridobitelju proizvodne enote jamstvo ne le glede pravic iz pogodb o zaposlitvi, ampak tudi glede pravic iz drugih pogodb ali glede obveznosti plačilno nesposobnega dolžnika, ki so nujne za zagotovitev kontinuitete dejavnosti?

3. Ali ima tisti, ki prevzame podjetje v stečaju ali proizvodno enoto podjetja in se s tem zaveže, da bo ohranil vse ali del pogodb o zaposlitvi, ki jih prav tako prevzame, jamstvo, da mu ne bodo naložene ali se nanj ne bodo prenesle druge obveznosti odsvojitelja iz pogodb ali razmerij, v katere vstopa, zlasti davčne kvote ali dolgovi

socialne varnosti ali pravice, ki bi jih lahko uveljavljali nosilci pravic in obveznosti iz pogodb, ki so bile sklenjene s plačilno nesposobnim dolžnikom in so bile prenesene na prevzemnika bodisi kot celota bodisi kot proizvodna enota?

4. Ali je nenazadnje mogoče Direktivo 23/2001 glede prenosa proizvodnih obratov ali podjetij, za katere je bilo v sodnem ali upravnem postopku ugotovljeno, da so plačilno nesposobna in so v postopku likvidacije, razlagati tako, da omogoča ne le varstvo pogodb o zaposlitvi, ampak tudi drugih pogodb, ki neposredno in takoj vplivajo na ohranjanje prvih pogodb?

5. Nazadnje, ali je glede prenosa podjetja člen 149(2) Ley Concursal v nasprotju s členom 5(2)(a) Direktive 23/2001, v delu, kjer je določeno, da se z odstopom na pridobitelja prenesejo obveznosti, ki neposredno ali posredno bremenijo plačilno nesposobnega dolžnika, zlasti dolgovi, ki jih morebiti slednji še ima na področju socialne varnosti?“

Dopustnost

24 Komisija Evropskih skupnosti in E. Vigano sta v svojih stališčih izrazili dvom o dopustnosti vprašanj za predhodno odločanje, ki naj bi bila po njunem mnenju neuporabna za rešitev spora o glavni stvari.

25 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s sodno prakso postopek, uveden s členom 234 ES, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, zaradi česar prvo zagotavlja drugim razlago prava Skupnosti, ki ga potrebujejo za rešitev spora, ki ga obravnavajo (glej zlasti sodbi z dne 16. julija 1992 v zadevi Meilicke, C-83/91, Recueil, str. I-4871, točka 22, in z dne 5. februarja 2004 v zadevi Schneider, C-380/01, Recueil, str. I-1389, točka 20).

26 V okviru tega sodelovanja je lahko le nacionalno sodišče, ki odloča v sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ki jo je treba sprejeti, pristojno za presojo glede na posebne okoliščine zadeve o tem, ali potrebuje predhodno odločbo za to, da izda sodbo, in o pomembnosti vprašanj, ki jih zastavi Sodišču. Zato če se zastavljena vprašanja za predhodno odločanje nanašajo na razlago prava Skupnosti, mora Sodišče o tem v načelu odločiti (zgoraj navedena sodba Schneider, točka 21 in navedena sodna praksa).

27 Zato se predpostavlja upoštevnost vprašanj v zvezi z razlago prava Skupnosti, ki jih je zastavilo nacionalno sodišče v normativnem in dejanskem okviru, ki ga opredeli v okviru lastne odgovornosti in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša. Zavrnitev predloga nacionalnega sodišča je mogoča samo, če je jasno, da zahtevana razlaga prava Skupnosti nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, ki so potrebni za to, da bi lahko uporabno odgovorilo na zastavljena vprašanja (glej zlasti sodbi z dne 5. decembra 2006 v zadevi Cipolla in drugi, C-94/04 in C-202/04, ZOdl., str. I-11421, točka 25, in z dne 7. junija 2007 v zadevi van der Weerd in drugi, od C-222/05 do C-225/05, ZOdl., str. I-4233, točka 22).

28 Na prvem mestu Komisija dvomi o dopustnosti petega vprašanja zaradi njegovega hipotetičnega značaja. Glede na to, da se spor o glavni stvari ne nanaša na obveznosti pridobitelja, ki bi bile neposredno ali posredno povezane s pogodbami o zaposlitvi, naj

bi bilo za ta spor nepomembno Sodišče spraševati, ali je člen 149(2) Ley Concursal, ki določa prenos takih obveznosti na pridobitelja, v nasprotju s členom 5(2)(a) Direktive 2001/23.

29 Ta razlog nedopustnosti se nanaša tudi na tretje vprašanje. S tretjim in petim vprašanjem predložitveno sodišče namreč sprašuje, ali je treba člen 5(2)(a) Direktive 2001/23 razlagati tako, da ko nekdo pridobi podjetje zaradi plačilne nesposobnosti slednjega in se s tem zaveže, da bo ohranil pogodbe o zaposlitvi zadevnih delavcev in prevzel obveznosti iz teh pogodb, ta določba zahteva, da se mu ne naložijo nobene druge obveznosti odsvojitelja, povezane s temi pogodbami, zlasti ne davčni dolgovi ali dolgovi na področju socialne varnosti.

30 Treba je pripomniti, da gre v sporu o glavni stvari za zahtevo, da najemnik izprazni poslovne prostore. Nič v dokumentaciji pa nasprotno ne dokazuje, da predložitveno sodišče odloča v sporu, ki se nanaša na obstoj ali obseg obveznosti pri vstopu v pogodbe o zaposlitvi, kot so dolgovi pri davčnih organih in na področju socialne varnosti.

31 Ker se tretje in peto vprašanje ne nanašata na pravno razmerje med najemodajalci in najemniki poslovnih prostorov, temveč na morebiten prenos navedenih obveznosti v pogodbah o zaposlitvi, ta vprašanja očitno niso pomembna za rešitev spora o glavni stvari.

32 Tretje in peto vprašanje sta torej hipotetični in sta zato nedopustni.

33 Dalje E. Vigano trdi, da so vprašanja za predhodno odločanje nedopustna, ker predložitveno sodišče ni pravilno ugotovilo dejanskega stanja v sporu o glavni stvari. Poleg tega naj vprašanja ne bi bila pomembna za ta spor, ker naj se Direktiva 2001/23 v tem primeru ne bi uporabljala in naj torej ne bi bila pravna podlaga za njegovo rešitev. Ta spor naj bi bil razrešen izključno na podlagi španskega prava.

34 V zvezi s tem iz sodne prakse izhaja, da navedene domneve o upoštevnosti vprašanj za predhodno odločanje ni mogoče zavrniti zgolj na podlagi okoliščine, da ena od strank v sporu o glavni stvari izpodbija določena dejstva, katerih pravilnosti Sodišče ne preverja in od katerih je odvisna opredelitev predmeta tega spora (zgoraj navedeni sodbi Cipolla in drugi, točka 26, in van der Weerd in drugi, točka 23).

35 V nasprotju trditvami E. Vigano torej predloga za sprejetje predhodne odločbe ni mogoče šteti za nedopustnega le zato, ker se je sodišče oprlo na domnevno nepravilna dejstva.

36 Prav tako je treba zavrniti drugi razlog nedopustnosti, na katerega se sklicuje E. Vigano. Kot izhaja iz tretje uvodne izjave in iz člena 3 Direktive 2001/23, je njen namen varovanje delavcev ob zamenjavi delodajalca in zlasti zagotoviti, da se njihove pravice ohranijo. Glede na to, da se spor o glavni stvari nanaša prav na prenos podjetja med dvema pravnima osebama, lahko ta prenos škoduje položaju njunih delavcev.

37 Če bi morala Electro Calvet zapustiti prostore v zadevi v glavni stvari zaradi prenosa gospodarske enote Red Elite de Electrodomésticos, bi lahko bila zavezana prenehati opravljati dejavnosti te enote, kar bi lahko povzročilo prenehanje pogodb o zaposlitvi

v škodo zadevnih delavcev. Ob upoštevanju cilja Direktive 2001/23 se ne zdi očitno, da naj se ta direktiva ne bi uporabljala za zadevni položaj.

38 V teh okoliščinah ugovor nedopustnosti E. Vigano v zvezi z neuporabljivostjo določb Direktive 2001/23 v sporu o glavni stvari ne vzdrži.

Prvo, drugo in četrto vprašanje

39 S temi vprašanji, ki jih je treba preučiti skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali člen 3(1) Direktive 2001/23 zahteva v primeru prenosa podjetja nadaljevanje veljavnosti najemne pogodbe za poslovni prostor, ki sta jo sklenila odsvojitelj podjetja in tretji, če bi prenehanje veljavnosti te pogodbe lahko vodilo do prenehanja veljavnosti pogodb o zaposlitvi, prenesenih na pridobitelja.

40 Najprej je treba ugotoviti, ne glede na odstopanje, določeno v členu 5(1) Direktive 2001/23, da je člen 3 te direktive namenjen urejanju takega položaja, kot je v zadevi v glavni stvari. Iz nacionalne zakonodaje namreč izhaja, da se pravila, s katerimi je prenesen ta člen, načeloma uporabljajo pri prenosu podjetja, če je odsvojitelj udeleženec postopka zaradi plačilne nesposobnosti, kot je v tem primeru Red Elite de Electrodomésticos.

41 Iz besedila člena 3(1) Direktive 2001/23, ki je navedeno v točki 6 te sodbe, je jasno razbrati, da so pravice in obveznosti, ki izhajajo iz „pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja“, tiste, ki se prenesejo na pridobitelja. Kot izhaja tudi iz člena 2(1) Direktive 2001/23, pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje v skladu s to direktivo pomeni pravno razmerje med delodajalci in delavci, katere namen je ureditev delovnih pogojev. Najemna pogodba očitno nima takih lastnosti, saj ureja pravno razmerje med najemodajalcem in najemnikom in je njen namen ureditev najemnih pogojev.

42 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da člen 3(1) Direktive 2001/23 pri prenosu podjetja ne zahteva nadaljevanja veljavnosti najemne pogodbe za poslovni prostor, sklenjene med odsvojiteljem podjetja in tretjim.

43 Res je, kot je navedeno v točki 36 te sodbe, namen Direktive 2001/23 varovanje delavcev ob zamenjavi delodajalca in zlasti zagotovitev, da se njihove pravice ohranijo. Vendar so lahko njihova delovna razmerja v okoliščinah, kot so v zadevi v glavni stvari, ogrožena. Če ne gre za samodejen prenos najemne pogodbe, obstaja namreč nevarnost, da bo moral pridobitelj podjetja prostore zapustiti, prenehati opravljati svoje dejavnosti in s tem odpovedati pogodbe o zaposlitvi zadevnih delavcev.

44 Ne glede na to pa potreba po dosegi tega cilja varovanja delavcev ne sme iti tako daleč, da sproža dvom o nedvoumnem besedilu člena 3(1) Direktive 2001/23 in ogroža pravice tretjih, ki jih postopek prenosa podjetja ne zadeva, tako da jim naloži obveznost sprejeti samodejen prenos najemne pogodbe, ki je ta direktiva jasno ne predvideva.

45 Ta ugotovitev je poleg tega potrjena s členom 4(1) Direktive 2001/23. Po tej določbi prenos podjetja sam po sebi odsvojitelju ali pridobitelju ne daje podlage za odpuščanje, ampak ne preprečuje morebitnega odpuščanja iz ekonomskih, tehničnih ali organizacijskih razlogov, zaradi katerih so potrebne kadrovske spremembe.

46 V teh okoliščinah, kot so v zadevi v glavni stvari, morebitno prenehanje pogodb o zaposlitvi ni posledica samega prenosa podjetja. Do tega bi lahko prišlo zaradi dodatnih okoliščin, kot je neobstoj dogovora med pridobiteljem in najemodajalcem z novo najemno pogodbo, nezmožnost najti drug poslovni prostor ali nezmožnost premestitve osebja v druge trgovine. Te okoliščine se lahko opredelijo kot ekonomski, tehnični ali organizacijski razlogi v smislu navedenega člena 4(1).

47 Glede na vse navedeno je treba na prvo, drugo in četrto vprašanje odgovoriti, da člen 3(1) Direktive 2001/23 pri prenosu podjetja ne zahteva nadaljevanja veljavnosti najemne pogodbe za poslovni prostor, sklenjene med odsvojiteljem podjetja in tretjim, čeprav bi lahko prenehanje te pogodbe povzročilo prenehanje pogodb o zaposlitvi, prenesenih na pridobitelja.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 3(1) Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov ob prenosu podjetja ne zahteva nadaljevanja veljavnosti najemne pogodbe za poslovni prostor, sklenjene med odsvojiteljem podjetja in tretjim, čeprav bi lahko prenehanje te pogodbe povzročilo prenehanje pogodb o zaposlitvi, prenesenih na pridobitelja.

Podpisi